

Posudek oponenta

Diplomandka: BcA. Eva Pultrová

Titul diplomové práce: Prázdná místa

Program, obor: Design, obor Design prostředí

Předkládaná diplomová práce se zabývá metodou sondy řešením dvou prázdných parcel na křižovatce Střelecká a Gočárova třída v Hradci Králové. Toto urbanisticky cenné místo je jedním z nejkritičtějších bodů v Hradci Králové, protože se zde protínají dvě protichůdné koncepce: urbanistický plán do roku 1925 počítal s vnějším okrajem vnitřního města Hradec Králové, na nějž se napojovalo Pražské Předměstí, jako s lokalitou, kde vyrostle prstenec vilové zástavby v zeleni, zatímco urbanismus po roce 1925, na nějž navázal i urbanismus z let 1955–1960, zde vybudoval radiální velkoměstský bulvár se zástavbou dlouhých front vysokých činžovních domů. Klíčové zde donedávna bylo to, že tok této zástavby přerušily dvě protihelhé vily. Jedna z nich byla zdemolována, druhá byla uchráněna památkovou péčí. Řešené prázdné prostory tak mají různé příčiny, jak si diplomandka sama uvědomuje: první prostor, využívaný dnes jako parkoviště za tzv. vilou Aničkou, domem manželů Payoutových z let 1910–1911, vznikl dlouhodobým přístupem *laissez faire*, zatímco druhý prostor vznikl nedávnou demolicí zdravé stavby vily ze 40. let 20. století.

V první pasáži textové části se diplomandka věnuje příčinám současného stavu a představuje obšírnou analýzu politické situace s ohledem na památkovou péči. Přestože je jejím oborem tvůrčí práce, trochu přesnější historická akribie by v této části neuškodila: chybí zde jakási chronologie vzniku celého problému. Totéž platí o následující pasáži o „stoletých vilách“, kde se diplomandka zabývá spíše těmi známějšími, v literatuře zpracovanými, než těmi, které jsou v těsném sousedství řešených území a které jsou tudíž relevantnější. Jedna návštěva okresního archivu by to vyřešila; domnívám se, že i student tvůrčích oborů by se měl seznámit s archivní prací. Důležitým závěrem, který diplomandka přesvědčivě formuluje, je doslova „vysávání“ života z okolí Gočárovy třídy výstavbou dvou obřích obchodních center Aupark a Atrium v poslední době. V návaznosti na to si uvědomuje, že by bylo potřebné přeměnit Gočárovu třídu v zklidněný a ozeleněný městský bulvár.

Předkládaná diplomová práce má dvě slabá místa. Prvním je pasáž, kde diplomandka shrnuje svou rešerši o „inspiracích ze zahraničí.“ Přístup, kdy je nutné hledat inspiraci v zahraničí, protože panuje apriorní předpoklad, že v ČR nic inspirativního nevzniká, je nutné považovat za přežitý. Projekty v Amsterdamu či Rotterdamu jsou pro Hradec Králové jen pramálo relevantní, neboť Hradec

není ani přímořský industriální přístav, ani město s hlubokou historickou protestantskou výstavbou a je podstatně menší. Daleko relevantnější může být pro Hradec třeba vývoj v Litomyšli a analýza jeho v ČR zcela unikátních příčin, nebo i třeba nedávné některé projekty v nedalekých Pardubicích, v Brně a v dalších městech. Z takové analýzy by vyplynulo, že zcela zásadním procesem, jenž Hradci Králové dlouhodobě bytostně chybí, je institut veřejné architektonické soutěže.

V tvůrčí části diplomové práce diplomandka předkládá třítydenní proces (20 dnů), kdy jí každý den napadala jiná řešení pro dané lokality – od parků přes umělecké instalace, přes různé formy připomenutí zdemolované vily či protilehlé tzv. vily Aničky až po zcela kontrastní návrhy předimenzovaných hmot a výšek. Autorka nakonec zvolila řešení velké administrativní budovy, do jejíž struktury bude vepsán formou prostorové instalace tvar demolované vily, postavený vzhůru nohama. Domnívám se, že jde z navrhovaných cest o řešení z těch méně šťastných a navíc protichůdné veškeré předchozí argumentaci v textové části. Park s instalací, vodní prvek nebo negativní vestavbu do země považuji za vhodnější návrhy, které mají potenciál navrácení života do lokality a jsou konformní vůči širším urbanistickým vztahům. „Vyvolat kontroverzi“ zastavěním velké hmoty přesně v duchu, v jakém to plánovala/plánuje nadnárodní finanční korporace, by se dalo očekávat od diplomanda v oboru architektura, od absolventů v oboru designu prostředí bych očekával subtilnější řešení. Současně v předkládaných návrzích chybí jakákoli návaznost na druhé prázdné místo, jež si diplomandka vybrala, tedy prázdný prostor za tzv. vilou Aničkou.

Přesto je však možné konstatovat, že diplomandka splnila zadaný úkol originálním způsobem, předvedla schopnost analyzovat městský prostor jak v historické a urbanistické perspektivě, tak z hlediska současné politiky, dále ukázala, že dokáže nad problematickou lokalitou v městském prostředí přemýšlet koncepčně a otevřeně vůči nejrozumnějším, i protichůdným řešením, a nakonec dokázala formulovat odvážný návrh, který v sobě skutečně obsahuje „schizofrenii místa“ a byl by nepochybně předmětem kontroverze, přestože se s jeho volbou oponent neztotožňuje a dal by přednost řešení jinému.

Vzhledem k výše uvedenému navrhuji hodnocení velmi dobře.

Navrhované hodnocení: velmi dobře.

